



Det Kongelige Kunnskapsdepartement
Postboks 8119 Dep

0032 OSLO

<i>Saksnr</i>	<i>Løpenr</i>	<i>Arkivkode</i>	<i>Avd/Sek/Saksh</i>	<i>Dykkar ref</i>
08/881-9	22186/09	020	OPP/OPP/WU	

SVAR – HØRING NOU 2009:18 RETT TIL LÆRING

Vises til høringsbrev av 22.07.2009 Høring- NOU 2009:18 Rett til læring. Innstilling fra utvalget for bedre læring for barn, unge og voksne med særskilte behov.

Utvalget har hatt et omfattende mandat som har resultert i en omfattende utredning. Utvalget påpeker flere utfordringer knyttet til opplæringsvirksomheten. Utfordringene gir grunn til grundige drøftinger rundt i kommunene. Svakheten ved utredningen slik Klepp kommune ser det er at de faglige skillelinjene ikke kommer fram i teksten. En må gå til vedleggene og særmerknadene for å få det hele bilde av utvalgets innstilling. For kommunene er det viktig at de faglige skillelinjene er tydeliggjort når det skal tas standpunkt til utvalgets forslag.

Utvalgets hovedtilnærming kan oppfattes som at forbedring av de allmenne ordningene er det viktigste grepet overfor barn, unge og voksne med spesielle behov, viser til særmerknaden fra B. Hagtvatn. På mange måter kan vi si oss enig i at kvaliteten av de almenne ordningene og kompetansen til undervisningspersonalet er av stor betydning. Denne tilnærmingen blir likevel for unyansert. For elever med behov for særskilt tilrettelegging i form av individuelle tiltak og spesiell tilrettelegging, er det behov for ei en helhetlig tiltaksskjede for bedre læring for denne målgruppen. Her er utvalget lite konkret selv om de har flere forslag knyttet til tverrfaglig og tverretattlig samarbeid. Utredningen vier i liten grad elever med lavfrekvente funksjonshemninger oppmerksomhet. Det samme gjelder elever med svært store og sammensatte behov. Burde ikke dette ha vært sentralt ut fra utvalgets mandat?

I det følgende vil Klepp kommune kommentere noen av forslagene uten at det er en helhetlig gjennomgang av utvalgets innstilling.

Tidlig innsats og forebygging

Prinnsippet om tidlig innsats og forebygging er viktig. Utfordringen her er å bli konkret på tidlig tiltak som en konsekvens av systematisk kartlegging, for eksempel språkkartleggingen. Forslaget om en ressursbank er et godt forslag hvor en kan få samlet gode eksempler på tiltak.

Forslaget om å innføre læringsboka støtter Klepp kommune. I kommunen har vi i flere år hatt portefolier/mapper og vi ser at det er et godt redskap for å få dokumentert opplæringen og få kontinuitet i den. Læringsboka må bli en individuell rett som følger barnet i hele

opplæringsløpet fra barnehage til videregående opplæring. Forslaget om læringsboka må likevel utredes mer og avklaringer blant annet rundt innhold, funksjon og juridisk status må komme.

Rett til ekstra tilrettelegging i opplæringen

Klepp kommune støtter ikke forslaget om at retten til spesialundervisning etter opplæringsloven § 5-1, erstattes av en rett til ekstra tilrettelegging i opplæringen. Begrepsbruken er viktig for å klargjøre en sak. Begrepet ekstra tilrettelegging vil ligge for tett opp mot tilpasset opplæring og gjøre det enda vanskeligere å skille den ordinære tilpassa opplæringen fra retten i opplæringsloven § 5-1.

I dag er det som utredningen peker på store forskjeller på hva som blir definert som spesialundervisning. Kommunen skulle ha ønsket at utvalget hadde utredet/konkretisert hvor skillelinjene mellom ordinær opplæring og spesialundervisning gikk. Utvalget peker flere steder på allmenne løsninger og tilrettelegginger for å bedre læringsmiljøet. Slike tiltak bør relateres til opplæringsloven § 3-1 og tilpasset opplæring bør være det grunnleggende for de fleste elevene. Retten etter opplæringsloven § 5-1 bør være en rett for de få hvor det er behov for individuelle tiltak og spesiell tilrettelegging. I dette bilde blir som utvalget peker på, kompetansen svært viktig. Bruk av spesialpedagogisk kompetanse vil være viktig i både den ordinære opplæringen og tilpassingene en må gjøre der og i spesialundervisningen.

Ved en strammere definering av retten til spesialundervisning blir også behovet for sakkyndig vurdering tydeligere og etter kommunen sin mening en nødvendighet. Den sakkyndige vurderingen skal etter vår mening utrede og dokumentere under hvilke betingelser eleven utvikler seg og lærer. Den skal sikre et faglig godt grunnlag for det opplæringstilbudet som skal iverksettes.

PP-tjenesten og Statped tettere på

Forslaget om at PP-tjenesten skal være tettere på barnehager og skoler, og videreutvikle kompetanse på læringsmiljø, problematferd og sammensatte lærevansker er viktig for at PPT skal kunne være den fag- og sakkyndig instans som kommunen ønsker. I det foreslåtte kompetanseutviklingsprogrammet blir det viktig at kommunene sine behov og lokale/regionale forhold blir styrende.

Forslaget om et nasjonalt utviklingssenter kan være med å sette fokus på PPT og være en drivkraft i styrkingen av PP-tjenesten og dens kompetanseutvikling..

I beskrivelsen av Statped systemet og forslagene rundt organiseringen av Statped, er ikke Senter for atferdsforskning og Lesesenteret ved universitetet i Stavanger nevnt. Begge sentrene er i dag landsdekkende og en del av Statped systemet. Dermed er beskrivelsen av Statped systemet og beskrivelsen av framtidige tiltaksskjeder ufullstendig og mangelfull. Her er det også et eksempel på hvordan en kan knytte Statped til universitet/høyskole systemet og spisse tjenester mot et nasjonalt plan.

Regionalisering av Statped er et godt forslag forutsatt at spisskompetanse ikke alltid kan regionaliseres. Med fire regionale senter kan nærheten for brukerne bli vanskeligere. Nærhet til kompetansemiljøer er viktig. Alle deler av kompetansemiljøet i et spesialpedagogisk regionsenter trenger ikke nødvendigvis å være lokalisert på samme sted.

Helhet krever tverrfaglig og tverretalig samarbeid

Klepp kommune er svært opptatt av tverrfaglig og tverretalig samarbeid for å kunne gi et mest mulig helhetlig tilbud til barn og unge. I de siste årene har vi spesielt knyttet dette til tidlig innsats og oppdaging. Forslagene utvalget legger fram her, støtter kommunen i all hovedsak.

Kompetanse på alle nivåer

Kommunen ser det som positivt at den ene strategien utvalget har foreslått er, ”kompetanse på alle nivåer”. Her er det også lett å gi sin tilslutning til tiltakene. Men mange av tiltakene er lite konkrete og de økonomiske konsekvensene dårlig utredet.

I videre og etterutdanningen er det viktig med muligheter for lokal styring. Kommunen har opplevd at videre og etterutdanningen blir veldig sentralt styrt og at det ikke er fleksibilitet i forhold til lokale løsninger. Samtidig er det ikke økonomi som samsvarer med de gode intensjonene.

Klepp kommune, 05.11.2009

Trond Roy Pedersen
kommunalsjef

Willy Ulvang
spesialrådgjevar